

**Міністерство освіти і науки України Львівський національний університет
імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра туризму**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО КУРСУ
«КУРОРТОЛОГІЯ»**

**ОПШ “Готельно – ресторанна справа”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності
J2 «Готельно – ресторанна справа та кейтеринг»**

Львів
ЛНУ ім. Івана Франка
2026

*Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.
Протокол № 3 від 22.04.2026 р.*

Уклали:

Монастирський В.Р., Ганич Н.М. Навчально-методичні матеріали до курсу «Курортологія» ОПШ “Готельно – ресторанна справа” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності J2 «Готельно – ресторанна справа та кейтеринг» – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2026. – 26 с.

© В. Монастирський,
©Н. Ганич, 2026

Адреса кафедри туризму: вул. Дорошенка, 41 кімн. 4, Львів 79000; тел.+380 (32) 239-46-03; E-mail: tourism.dep.geography@lnu.edu.ua

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ТЕМИ СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	6
Тема 1. Понятійно-термінологічний апарат.....	6
Тема 2. Напрями і розділи курортології.....	6
Тема 3. Історико-географічні тенденції розвитку курортної справи.....	7
Тема 4. Характеристика курортних факторів курортів державного значення України та різновиди їх діяльності.....	8
Тема 5. Історія, фізико-географічне розташування, унікальність води, особливості природи та інфраструктури бальнеологічного курорту.....	8
Тема 6. Основи грязелікування у курортології.....	9
Тема 7. Використання глин у курортній практиці лікування.....	10
Тема 8. Функціональні особливості та територіальне поширення кліматичних курортів.....	10
Тема 9. Фітотерапія на курортах	11
Тема 10. Термотерапія. Озокеритолікування. Парафінолікування.....	11
Тема 11. Традиційні та нетрадиційні методи лікування у курортології	12
Тема 12. Нетрадиційні методи лікування.....	12
Тема 13. Аналіз територіальних і функціональних особливостей гірськолижних курортів України.....	13
Тема 14. Кліматичні (приморські) курорти світу.....	13
Тема 15. Ретрит як особлива форма курортної практики	14
Тема 16. Методи санаторно-курортного лікування.....	14
ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	14
Види робіт та критерії оцінювання знань студентів	15
Приклад розподілу балів, які отримують студенти.....	18
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС	18

Основна література: 19

Допоміжна література:..... 22

ВСТУП

Курс «Курортологія» входить у блок нормативних дисциплін ОПП «Готельно-ресторанна справа» (цикл професійної і практичної підготовки). Програма вивчення навчальної дисципліни «Курортологія» складена відповідно до освітньої програми підготовки Бакалавр напряму «J Транспорт та послуги», спеціальності – «J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг». Навчальний курс «Курортологія» спрямований на вивчення природних лікувальних ресурсів, класифікації курортів та організації санаторно-курортної діяльності. Курс формує знання про оздоровчий туризм, сучасні тенденції розвитку курортів та вміння інтегрувати готельно-ресторанний і кейтеринговий сервіс у рекреаційні програми.

Денна форма навчання. Загальний обсяг 90 годин, з яких:

64 години аудиторних занять: 32 годин лекцій і 32 годин семінарських/практичних занять; 26 години самостійної роботи.

Заочна форма навчання. Загальний обсяг 90 годин, з яких: 20 години аудиторних занять: 10 годин лекцій і 10 годин семінарських/практичних занять; 70 години самостійної роботи.

Курс «Курортологія» ОПП «Готельно-ресторанна справа» для студентів спеціальності «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг» спрямований на вивчення теоретичних основ та практичних аспектів використання природних лікувальних ресурсів у сфері рекреації та туризму. У межах курсу розглядаються поняття та напрями курортології, класифікація курортів, бальнеологічні, кліматичні й грязьові ресурси, а також їх застосування у санаторно-курортній справі. Особлива увага приділяється українським і світовим курортам, сучасним тенденціям оздоровчого туризму, організації та менеджменту курортної діяльності. Курс формує знання та навички, необхідні для ефективної роботи у сфері гостинності, рекреації й оздоровлення населення.

Курс «Курортологія» формує у студентів належний рівень знань про фактори розвитку курортів, їхню спеціалізацію та різновиди в сучасних умовах.

У курсі розглядаються дослідження зарубіжних та вітчизняних вчених; аналізуються територіальні структури курортних комплексів України і світу.

Метою курсу «Курортологія» є формування у студентів спеціальності готельно-ресторанна справа цілісного уявлення про природні лікувальні ресурси, їх раціональне використання та роль у розвитку санаторно-курортної і туристичної індустрії. Курс покликаний ознайомити здобувачів із сучасними підходами до організації відпочинку й оздоровлення, принципами класифікації курортів та основами їх функціонування.

Основними цілями вивчення дисципліни є: розвиток знань про лікувально-оздоровчі властивості мінеральних вод, лікувальних грязей, кліматичних та інших природних чинників; оволодіння навичками аналізу та оцінювання ресурсного потенціалу курортів; розуміння особливостей організації та управління курортно-рекреаційними закладами; формування практичної готовності застосовувати здобуті знання у сфері гостинності для підвищення якості послуг і конкурентоспроможності курортних територій.

Вивчення дисципліни «Курортологія» зумовлює формування, розвиток та удосконалення загальних та фахових компетентностей, серед яких:

загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

СК 08. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

результати навчання:

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства;

РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності;

РН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

У ході вивчення дисципліни «Курортологія» студенти отримають фундаментальні знання й практичні навички, необхідні для професійної діяльності у сфері рекреації та оздоровчого туризму і будуть:

знати:

- сутність, напрями та основні розділи курортології;
- класифікацію курортів та типологію природних лікувальних ресурсів (мінеральні води, лікувальні грязі, кліматичні та бальнеологічні фактори);
- особливості функціонування та організації діяльності санаторно-курортних закладів;
- сучасні тенденції розвитку оздоровчого туризму в Україні та світі;
- принципи використання природних ресурсів у поєднанні з готельно-ресторанним та кейтеринговим сервісом.

вміти:

- аналізувати та оцінювати лікувально-оздоровчий потенціал територій;
- визначати оптимальні форми організації відпочинку та оздоровлення залежно від природно-кліматичних і соціально-економічних умов;

- застосовувати знання з курортології у плануванні та просуванні курортно-рекреаційних послуг;
- поєднувати елементи готельного, ресторанного й кейтерингового сервісу з оздоровчими програмами;
- формувати конкурентоспроможні туристично-курортні продукти, орієнтовані на потреби різних категорій клієнтів.

Здобуття soft skills: гнучкість, креативність, відповідальність, професійна етика і комунікація, формувати й відстоювати власну думку.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Понятійно-термінологічний апарат.

Мета: засвоєння основних термінів та понять, якими оперують наукові та прикладні дисципліни, що формують курортологію.

Завдання: розглянути основні курортологічні терміни та поняття:

- природні лікувальні ресурси;
- курортна справа;
- лікувально-оздоровча місцевість;
- курорт;
- курортна зона;
- курортна агломерація.

Рекомендована література:

1. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.

2. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.

3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

4. Рутинський М. Й. Рекреалогія з основами курортології. – Ч. 1. Теоретичні засади : курс лекцій / М. Й. Рутинський ; за ред. М. Мальської. – Львів : Фенікс, 2004. – 68 с.

Тема 2. Напрями і розділи курортології.

Завдання: описати основні напрями та розділи курортології

1. Бальнеологія – використання природних мінеральних вод, лікувальних грязей.
2. Гідротерапія – використання води.
3. Кліматотерапія – використання природних кліматичних факторів.
4. Аеротерапія – використання повітря в лікувальних і оздоровчих цілях.

5. Геліотерапія – використання сонячних променів в лікувальних і оздоровчих цілях.
6. Таласотерапія – використання моря.
7. Особливості кінезітерапії – лікування рухом.
8. Грязелікування – використання природніх лікувальних грязей.
9. Фізіотерапія – використання преформованих фізичних факторів.

Рекомендована література:

1. Монастирський В.Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
3. Рутинський М. Й. Класифікації та типології курортів / М. Й. Рутинський // Вісник Львівського університету. – Серія географічна. – 2007. – Вип. 34. –С. 236–246.
4. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.

Тема 3. Історико-географічні тенденції розвитку курортної справи.

Завдання: розкрити історичні особливості становлення та розвитку курортної справи у світі.

Питання для обговорення:

1. Географія курортів стародавнього світу.
2. Історичні аспекти розвитку курортної справи та курортології.
3. Періодизація розвитку курортної справи.

Протокурортний період

Ранньокурортний період

Період “темних століть”

Період відродження системи рекреаційних цінностей і практики курортного лікування (XIV - XV ст.).

Період геопросторової розбудови мережі елітних курортів

Період становлення медичної курортології, профільної диференціації курортів

Період курортного “буму” XIX століття

Період “третьої хвилі” курортно-рекреаційного освоєння континенту.

Сучасний період

Рекомендована література:

1. Монастирський В.Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Рутинський М.Й. Історико-географічні тенденції та періодизація розвитку курортної справи. Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. Випуск 17. http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/istor_geograf/IUG_17.pdf
3. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев

; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.

Тема 4. Характеристика курортних факторів курортів державного значення України та різновиди їх діяльності.

Завдання. Охарактеризувати курортні фактори курортів державного значення України

1. Курорт державного значення – Куяльник
2. Курорт державного значення – Миргород
3. Курорт державного значення – Скадовськ
4. Курорт державного значення – Хмільник
5. Курорт державного значення – Слов'янськ
6. Курорт державного значення – Бердянськ
7. Курорт державного значення – Саки

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
3. Рутинський М. Й. Класифікації та типології курортів / М. Й. Рутинський // Вісник Львівського університету. – Серія географічна. – 2007. – Вип. 34. – С. 236–246.
4. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.

Тема 5. Історія, фізико-географічне розташування, унікальність води, особливості природи та інфраструктури бальнеологічного курорту.

Завдання. Охарактеризувати бальнеологічні курорти України.

Порядковий номер курорту – закріплюється за студентом відповідно до номера у списку академічної групи. Підготувати презентації

1. Кваси.
2. Свалява.
3. Шаян.
4. Солочин.
5. Поляна.
6. Моршин.
7. Трускавець.
8. Немирів.
9. Східниця.
10. Кирилівка.
11. Бердянськ.
12. Сергіївка.
13. Орлівщина.
14. Шешори.
15. Черче.
16. Волочиськ.

17. Сатанів.
18. Генічеська Гірка.
19. Великий Любінь.
20. Солотвино.
21. Медобори.
22. Синяк.
23. Шкло.
24. Миргород.
25. Санаторій «Карпати»

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
3. Рутинський М. Й. Класифікації та типології курортів / М. Й. Рутинський // Вісник Львівського університету. – Серія географічна. – 2007. – Вип. 34. – С. 236–246.
4. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.

Тема 6. Основи грязелікування у курортології

Завдання. Вивчити різновиди дікувальних грязей та практичних навичок щодо застосування цих грязей в лікувальних цілях

Питання для обговорення:

1. Лікувальні грязі (пелоїди).
2. Материкові грязі солоних озер.
3. Грязі Мертвого моря: застосування, властивості, протипоказання
4. Грязі морських заток, приморських озер і лиманів України
5. Грязі озерно-ключового походження.
6. Грязьові вулкани Криму
7. Види лікувальних грязей: мулові грязі.
8. Види лікувальних грязей: сапропелі
9. Торф'яні грязі

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
3. Монастирський В.Р., Ганич Н.М., Гаталяк О.М. Становлення курорту Шаян на ринку лікувально-оздоровчих послуг. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Географія та туризм. (28 лютого – 1 березня 2023 р., м. Харків). С. 351-356.
4. Ганич Н., Гаталяк О., Монастирський В. Рекреаційний потенціал курорту Великий Любінь. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XVI наукової конференції з міжнародною участю. – Львів, 2022. – С. 78-82.

Тема 7. Використання глин у курортній практиці лікування

Завдання. Вивчити особливості використання глин у курортній практиці

Питання для обговорення:

1. Міфи та легенди про глину у різних культурах світу
2. Історія лікування глиною.
3. Косметичні особливості глин.
4. Народні методи лікування глиною.
5. Каолінова біла глина, використання у медицині.
6. Лікувальні властивості Кембрійської блакитної глини (нонтроніт)
7. Показання та протипоказання при лікуванні глиною

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.
3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

Тема 8. Функціональні особливості та територіальне поширення кліматичних курортів.

Завдання. Розкрити функціональні особливості та територіальне поширення кліматичних курортів

1. Вплив метеорологічних атмосферних хімічних чинників на людину.
2. Природа утворення метеорологічних атмосферних фізичних чинників та їх дія на організм людини.
3. Сонячна радіація

Охарактеризуйте кліматичні (приморські) курорти країн (Іспанія, Італія, Франція, Греція, Хорватія, Болгарія, Єгипет, Туреччина за наступними чинниками:

- фізико-географічним положенням країни;
- особливостями клімату;
- природними лікувальними ресурсами;
- курортною інфраструктурою.

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.

3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

Тема 9. Фітотерапія на курортах

Завдання. Розкрити особливості застосування фітотерапії на курортах.

Питання для обговорення:

1. Історія фітотерапії.
2. Данило Никифорович Зубицький – фітотерапевт, представник нетрадиційної медицини.
3. Методи приготування лікарських форм рослин.
4. Аерофітотерапія.
5. Фітотерапія у санаторіях.
6. Лікувальні властивості шипшини, женьшеню, корінь женьшеню, звіробою звичайного, мати-й-мачуха та інших рослин.
7. Квіткова терапія

Рекомендована література:

1. Монастирський В. Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Рутинський М. Й. Рекреалогія з основами курортології. – Ч. 1. Теоретичні засади : курс лекцій / М. Й. Рутинський ; за ред. М. Мальської. – Львів : Фенікс, 2004. – 68 с.
3. Класичні та сучасні методи фізіотерапії : навч. посіб. / Т. В. Майкова, Т. М. Толстикова, О. С. Афанасьєва. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2015. – 235 с.
4. Лікарські рослини і фітотерапія. Фітотерапевтична рецептура: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Л. В. Бензель, Р. Є. Дармограй, П. В. Олійник та ін. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2010. 400 с.

Тема 10. Термотерапія. Озокеритолікування. Парафінолікування.

Завдання. Розкрити особливості застосування термотерапії, озокеритолікування, парафінолікування на курортах

Питання для обговорення:

1. Історія озокериту.
2. Лікування озокеритом
3. Медичне використання озокериту
4. Парафінолікування.

Рекомендована література:

1. Монастирський В. Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кифяк В. Ф. Розвиток медичного туризму в регіонах України / В. Ф. Кифяк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 1. – С. 30–33.
3. Кушнірук Ю. С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.

Тема 11. Традиційні та нетрадиційні методи лікування у курортології

Завдання. Характеристика традиційних та нетрадиційних методів лікування у курортології.

Питання для обговорення:

1. Натуропатія
2. Ароматерапія
3. Фунготерапія
4. Гірудотерапія
5. Літотерапія
6. Акупунктура
7. Енотерапія
8. Магнітотерапія і гомеопатія
9. Тибетська медицина
10. Гіпнотерапія

Рекомендована література:

1. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябєв ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.
2. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
3. Класичні та сучасні методи фізіотерапії : навч. посіб. / Т. В. Майкова, Т. М. Толстикова, О. С. Афанасьєва. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2015.– 235 с.

Тема 12. Нетрадиційні методи лікування.

Завдання. Характеристика нетрадиційних методів лікування

Питання для обговорення:

1. Апітерапія.
2. Аюрведа.
3. Псамотерапія.
4. Йога.

Рекомендована література:

1. Монастирський В. Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябєв ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.
3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
4. Монастирський В.Р., Ганич Н.М., Гаталяк О.М. Тенденції розвитку апітуризму: світовий досвід. Географія та туризм : матеріали V Всеукр.

наук.-практ. Інтернет-конф. Харків. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди, Харків, 28 лют. 2022 р. – Харків, 2022. – С. 231 – 237.

Тема 13. Аналіз територіальних і функціональних особливостей гірськолижних курортів України.

Завдання. Охарактеризувати гірськолижні курорти України. Підготувати презентації.

1. Територіальне розташування курорту.
2. Природні умови (природа, гірський масив, висота над рівнем моря, протяжність спусків).
3. Технічне оснащення курорту.
4. Засоби розміщення туристів.
5. Організація харчування на курорті.
6. Заклади дозвілля.

Перелік курортів: Волосянка, Яблуниця, Красія, Буковель, Пилипець, Плай, Мигово, Славське, Подобовець, Драгобрат, Тисовець, Розлуч, Ізки, Буковиця.

Рекомендована література:

1. Монастирський В. Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.
3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

Тема 14. Кліматичні (приморські) курорти світу.

Завдання: охарактеризувати кліматичні курорти країн світу відповідно до рекомендованого плану.

1. Коротка інформація про країну, населення, звичаї, природу, місцерозташування на карті світу.
2. Характеристика морських водних ресурсів країни, де розташовані курорти.
3. Аналіз інфраструктурних туристичних об'єктів та їх поширення.
4. Транспортна і візова доступність для українців.
5. Унікальність курортів країни.

Рекомендована література:

1. Монастирський В. Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.

3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

Тема 15. Ретрит як особлива форма курортної практики

Завдання: Розкрити особливості застосування ретриму

Питання для обговорення:

1. Різновиди ретриту
2. Функції ретриту
3. Ретрит в Карпатах

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.
3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

Тема 16. Методи санаторно-курортного лікування

Завдання: Охарактеризувати основні методи санаторно-курортного лікування.

Питання для обговорення:

1. Методи санаторно-курортного лікування з використанням атмосферних рекреаційних ресурсів.
2. Методи санаторно-курортного лікування з використанням водних рекреаційних ресурсів.
3. Методи санаторно-курортного лікування з використанням біологічних рекреаційних ресурсів.
4. Фізіотерапевтичні методи лікування.
5. Комплексні методи санаторно-курортного лікування.

Рекомендована література:

1. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
2. Бабов К.Д., Кулик В.В. та ін. Організація санаторно-курортного лікування та оздоровлення в Україні // Курорти та санаторії України: Наук.-пр. довідник. К.: 4. Видавничий дім «Фолігрант», 2009. 432 с.
3. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Використання в умовах війни курортів України для відновлення і реабілітації воїнів України.
2. Світовий досвід використання апітуризму у курортології.

3. Загальна характеристика рекреаційного потенціалу курортів Західної України.
4. Природні лікувальні ресурси України та їх використання на курортах.
5. Бальнеологія та грязелікування: принципи та застосування.
6. Кліматотерапія та термотерапія на українських курортах.
7. Лікувальна фізична культура, масаж та фітотерапія в курортній практиці.
8. Організація курортного сервісу та комплексне оздоровлення.
Самостійну роботу виконати у вигляді рефератів, доповідей та мультимедійних презентацій.

Види робіт та критерії оцінювання знань студентів

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
Критерії оцінювання		4 балів
	студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	4
	студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	3
	студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	2
	студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних	1

завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	
студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	0.5
студент не володіє матеріалом	0
Максимальна кількість балів за участь у 16 практичних заняттях	64 балів
2. Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи курортології	
Критерії оцінювання	10 балів
Студенту пропонується 5 питань по одному із окремої теми. Правильна відповідь на одне питання оцінюється у 2 бали.	10 балів
3. Змістовий модуль 2. Природні лікувальні ресурси та їх використання. Види і методи курортного лікування.	10 балів
Студенту пропонується 5 питань по одному із окремої теми. Правильна відповідь на одне питання оцінюється у 2 бали.	10 балів
Максимальна кількість балів за участь у 2 модулях	20 балів
4. Самостійна робота студентів (СРС)	
Критерії оцінювання	2 бали
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється у 2 бали за кожну самостійну роботу	2
Максимальна кількість балів за участь у 8 самостійних роботах	16 балів
Поточний та підсумковий контроль	РАЗОМ – 100 балів

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські – 64 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 64;
- контрольні заміри – модуль: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20;
- самостійна робота студентів (СРС) 16 балів;

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Академічна добродесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобродесності. Виявлення ознак академічної недобродесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних і семінарських заняттях, самостійній роботі та бали модулів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної добродесності не толеруються.

Приклад розподілу балів, які отримують студенти

Поточне тестування									СР	Сума
Змістовий модуль 1, 2										
П1	П2	П3	П4	П5	П6	М1	П7	П8		
4	4	4	4	4	4	10	4	4	16	100
П9	П10	П11	П12	П13	П14	П15	П16	М2		
4	4	4	4	4	4	4	4	10		

П1, П2, П3 ...П16 – теми практичних занять.

М1, М2 – змістовні модулі

Студенту може бути зараховано окремі теми та види завдань за результатами навчання, отриманими у неформальній та інформальній освіті, згідно з процедурою, передбаченою “Порядком визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті”. <https://education-quality.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Nova-redaktsiia-polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
81-89	добре	
71-80		
61-70	задовільно	
51-60		
21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

Основна література:

1. Про курорти : Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 січня 2006 року N 3370-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [ttp://tourlib.net/zakon/concept2.htm](http://tourlib.net/zakon/concept2.htm)
2. Бабов К.Д., Кулик В.В. та ін. Організація санаторно-курортного лікування та оздоровлення в Україні // Курорти та санаторії України: Наук.-пр. довідник. К.: 4. Видавничий дім «Фолігрант», 2009. 432 с.
3. Біленький К. Е., Єжов В. В. Клімато-курортологічна характеристика України // Курорти та санаторії України: Наук.-пр. довідник. К.: Видавничий дім «Фолігрант», 2009. 432 с.
4. Ганич Н., Гаталяк О., Монастирський В. Рекреаційний потенціал курорту Великий Любінь. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XVI наукової конференції з міжнародною участю. – Львів, 2022. – С. 78-82.
5. Кравець О. М. Конспект лекцій з дисципліни «Курортологія» (для студентів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 – Менеджмент, 6.140101 – Готельно-ресторанна справа, 6.140103 – Туризм) / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 102 с.
6. Кифяк В. Ф. Розвиток медичного туризму в регіонах України /В. Ф. Кифяк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 1. – С. 30–33.

7. Курортологія та курорти України. Малахова С.М., Черепок О.О., Волох Н.Г. Навчальний посібник для самостійної роботи студентів. Запоріжжя: Запорізький державний медичний університет, 2019. 105 с.
8. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.
9. Лікарські рослини і фітотерапія. Фітотерапевтична рецептура: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Л.В. Бензель, Р.Є. Дармограй, П.В. Олійник та ін.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2010. 400 с.
10. Мальська М. П., Ганич Н.М., Гаталяк О.М. Особливості курортно-відпочинкового туризму Ізраїлю. Туризм та курорти: досвід Ізраїлю для України [Матеріали міжнародної науково-практичної конференції] – К.: Альфа-ПК, 2018. – С. 19-22.
11. Медична і соціальна реабілітація : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. / В. Б. Самойленко [та ін.]. - 2-е вид. переробл., і допов. - Київ : Медицина, 2018. - 464 с.
12. Михалюк, Є. Л. Гідротерапія : підруч. / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко ; рец.: О. П. Романчук, О. Б. Неханевич, М. С. Бринза. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – 152 с.
13. Монастирський В .Р., Паньків Н. М., Ганич Н. М. Курортологія : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2026. 204 с.
14. Монастирський В.Р. Безручко Л.С., Бригілевич Г.М. Сучасні тенденції у реабілітації поранених воїнів на бальнеологічних курортах Закарпаття Причорноморські економічні студії. Видавничий дім «Гельветика» Випуск 92.
15. Монастирський В.Р. Бордун О.Ю., Манько А.М. Негативний вплив джипінг-туризму на природу курорту Пилипець Закарпатської області. Причорноморські економічні студії. Видавничий дім «Гельветика» Випуск 91. 2025. С. 271–276. DOI: http://bses.in.ua/journals/2025/91_2025/47.pdf
16. Монастирський В.Р., Ганич Н.М., Гаталяк О.М. Становлення курорту Шаян на ринку лікувально-оздоровчих послуг. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Географія та туризм. (28 лютого – 1 березня

17. Монастирський В., Семенюк А. Сучасні тенденції розвитку туризму у країнах Південної Європи: виклики та перспективи. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XVII Міжнародної наукової конференції. – Львів, 2023. – С. 264-269.
18. Монастирський В., Жук Ю. Гостинність як складова конкурентноздатності готельного підприємства. Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України» (Івано-Франківськ, 6 грудня 2022 р.). Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2022. С. 384-387
19. Монастирський В.Р., Ганич Н.М., Гаталяк О.М. Тенденції розвитку апітуризму: світовий досвід. Географія та туризм : матеріали V Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Харків. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди, Харків, 28 лют. 2022 р. – Харків, 2022. – С. 231 – 237.
20. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. - 2-е вид., перероб. і доп. - Київ : Олімп. літ., 2005. - 472 с.
21. Нікіпелова О.М. Лікувальні грязі (пелоїди) України // Курорти та санаторії України. К.: Видавничий дім «Фолігрант», 2009. 432 с.
22. Огняник М. С. Мінеральні води України : Підручник. – К.: ВПЦ. «Київський університет», 2000 – 220 с.
23. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.] ; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. - Київ : Видавець Купріянова О. О., 2003. - 511 с.
24. Oresta Bordun, Vira Shevchuk, Volodymyr Monastyrskyu. Wellness programs in strategic HR management as a competitive advantage for enterprises. Formation of market economy in Ukraine. 2024. Is. 52. P. 223-235.
25. Рутинський М. Й. Класифікації та типології курортів / М. Й. Рутинський // Вісник Львівського університету. – Серія географічна. – 2007. – Вип. 34. – С. 236–246.

26. Рутинський М. Й. Рекреалогія з основами курортології. – Ч. 1. Теоретичні засади : курс лекцій / М. Й. Рутинський ; за ред. М. Мальської. – Львів : Фенікс, 2004. – 68 с.
27. Рутинський М. Й. Історико-географічні тенденції та періодизація розвитку курортної справи. Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. Випуск 17. http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/istor_geograf/IUG_17.pdf
28. Стафійчук В. І. Рекреалогія: [навч. посібник] / В. І. Стафійчук. – Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 428 с.
29. Федорів Я. -Р.М. Загальна фізіотерапія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Я.-Р.М. Федорів, А.Л. Філіпюк, Р.Ю. Грицко. - Київ : Здоров'я, 2004. - 224 с.
30. Фізіотерапія : навч. посіб. / Я.-Р.М. Федорів [та ін.] ; за ред. Я.-Р. М. Федоріва. - Львів : Магнолія 2006, 2011. - 542 с.
31. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Допоміжна література:

1. Апітерапія, апітоксин та продукти бджільництва. Пилипчук І. І., Пилипчук І. С. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-029-2-7>
2. Класичні та сучасні методи фізіотерапії : навч. посіб. / Т. В. Майкова, Т. М. Толстикова, О. С. Афанасьєва. – ніпропетровськ : Журфонд, 2015. – 235 с.
3. Самосюк І. З. Фізіотерапевтичні та фізіопунктурні методи і їх практичне застосування : навч.-метод. посіб. / І. З. амосюк, В. М. Парамончик, В. П. Губенко. – К.: Куприянова О. О., 2004. – 316 с.
4. Сиволап В. Д. Фізіотерапія : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / В. Д. Сиволап, В. Х. Каленський ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. -Запоріжжя : ЗДМУ, 2016. - 171 с.
5. Спортивна медицина і фізична реабілітація : навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. освіти IV рівня акредитації / В.А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Халтагарова та ін. - Київ : Медицина, 2008. - 248 с.
6. Фізична терапія та курортологія : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня 1 курсу мед. ф-ту спец. 227 - «Фізична

терапія, ерготерапія» / уклад. : Д. І. Дац, С. М. Канигіна, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. – 161 с.

7. Яковенко Н. П. Фізіотерапія : підруч. для студентів / Н. П. Яковенко, В. Б. Самойленко. - 2-е вид., випр. - Київ : Медицина, 2018. - 256 с. 104

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО КУРСУ
«КУРОРТОЛОГІЯ»**

**ОПШ “Готельно – ресторанна справа”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності
J2 «Готельно – ресторанна справа та кейтеринг»**

Львів
ЛНУ ім. Івана Франка
2026